

ЗАЙКЕВИЧ Анастасій Єгорович (1842, х. Матяшівський, нині с. Матяшівка Лубен. р-ну Полтав. обл. — грудень 1931, м. Лубни) — вчений-агроном, фізіолог рослин, етнограф. Герой Праці (1930). Закін. Київ. військ. училище, Новорос. університет в Одесі (1870), де був залиш. для підготовки до професор. звання. 1872–74 перебував у наук. відрядженні за кордоном. Від 1876 працював у Харків. університеті: 1877–1915 — завідувач кафедри агрономії, організував агроном. лаб.; 1915–30 — завідувач відділу рільництва Солониц. селекц. дослід. станції (Лубен. р-н). 1916 — співзасн. Лубен. дослід. станції лікар. рослин (нині Дослідна станція лікар. рослин Інституту агроекології і біотехнології УААН). Почес. чл. Полтав. с.-г. товариства (1886). Впродовж 1881–93 створив 33 дослід. поля у різних губ.; брав участь в організації мережі дослід. полів Всерос. товариства цукровиків. 1891 розробив перший програм. документ, який визначав розвиток буряківництва, зокрема такі його засади, як рядкове внесення суперфосфату, селекція й насінництво цукр., напівцукр. та корм. буряків. Вивчав фізіологію дихання коріння рослин. Співатор сорту люцерни Грім-Зайкевича та автор сорту м'яти Мітчам. Записував нар. пісні Лубенщини для *М. Лисенка*, пропагував творчість Т. Шевченка. Досліджував гончарні промисли, видав працю «Мотивы малороссийского орнамента гончарного производства» (П., 1883). Співзасн. Миргород. керам. технікуму (1896). Ім'ям З. названо вулицю в Полтаві, на будівлі гол. корпусу Полтав. ін-

ституту агропром. виробництва відкрито мемор. дошку.

Основні праці

Опытные поля (Харьковского сельскохозяйственного общества за 1881–1888 гг.): Краткий отчет о результатах, полученных на опытных полях Харьковского общества сельского хозяйства за период их деятельности с 1881 по 1888 года. Х., 1888; Отчет о работах, произведенных на опытных полях (Морочанское опытное поле). Х., 1889 (співатор); Задачи исследований в области культуры сахарной свеклы и их организация. Х., 1891; Агрономия как наука вообще и университетская в частности. Х., 1891; К вопросу о выборе сортов кормовой свеклы // Хуторянин. 1913. № 8.

Рекомендована література

1. Чикаленко Є. Спогади (1861–1907). Л., 1925;
2. Рабинович В. Проф. А. Е. Зайкевич (К 95-летию со дня рожд.) // Сис. 1938. № 1;
3. Иванов С. З. Анастасий Егорович Зайкевич: Истор.-биограф. очерк. Х., 1959;
4. Орловський М. І., Кузьмич С. І. До 125-річчя з дня народження А. Є. Зайкевича // ВСГН. 1967. № 12;
5. Волков В. А., Куликова М. В. Российская профессура. XVIII – начало XX вв. Биологические и медико-биологические науки: Биограф. слов. С.-Петербург, 2003.

В. М. Самородов

Бібліографічний опис:

Зайкевич Анастасій Єгорович / В. М. Самородов // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2010. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-15387>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).